

Rolkó Zoltán¹

HELIKOPTER ALEGYSÉGEK KIKÉPZÉSÉNEK ELVEI²

A helikopter alegységek számára alapvetően fontos kérdés, hogy megfeleljenek annak a követelményrendszernek, melyet alaprendeltetésként az előljáró határozott meg számukra. Az alaprendeltetésre való felkészüléshez szükséges egy olyan felkészülési rendszer, mely egységes elvek, szabályok szerint, felöleli az összes részfeladatot, meghatározza azok végrehajtásának rendjét. A részfeladatoknak, már csak az azonosítása is komoly erőfeszítést igényel, azonban ennek elmaradása esetén veszélybe kerül azon feladatok sikere, melyeket a helikopter alegységek elé támasztottak.

TRAINING PRINCIPLES OF HELICOPTER UNITS

For the success of the helicopter units, it is essential to complete their missions on the battlefield, or during peace operations. There is a need for solid training system, which is based on unified principles and rules, and contains the whole range of mission essential task lists, specifying their procedures, and techniques. Even identifying these mission essential tasks is a great challenge, but failing to clarify them will result a loss of lives on the battlefield, or the helicopter units will be unable their missions, regardless how excellent are the flying skills of the pilots.

Az összhaderőnemi műveletek számára elengedhetetlenül fontos tényező a harcászati mobilitás biztosítása. A helikopter csapatoknak – az összhaderőnemi kötelék szerves részeként – harci, harci támogató³, és harci kiszolgáló támogató műveletek⁴ végrehajtására egyaránt képesnek kell lenniük. A csapatrepülő erők alkalmazása megnyitja a harmadik dimenziót a szárazföldi parancsnok előtt, biztosítva számára erőinek a harcmező döntő pontjaira történő gyors és pontos koncentrálásának lehetőségét.

A harcihelikopterek elsősorban, az igényléstől számítva gyakorlatilag azonnali felderítés, csapás és biztosítás, képességével ruházzák fel a parancsnokot, megsemmisítve az ellenség páncélozott céljait, megerősített objektumait valamint élőerejét.

A szállítóhelikopterek elsősorban az anyagok és személyek harctéren történő mozgatásában, valamint – harcihelikopter támogatással – a légiroham műveletek végrehajtásában játszanak döntő szerepet.

Az alaprendeltetésből fakadó feladatok eléréshez elengedhetetlenül szükséges egy olyan dokumentumrendszer, mely felöleli az egyéni készségek elsajátításától, a hajózó repüléstechnikai kiképzésen, az alegységtörzsek felkészítésén keresztül, a komplex kitelepülésekkel járó gyakorlatokig, minden lehetséges területet. E területek együttesen határozzák meg az adott

¹ alezredes, MH 86. Szolnok Helikopter Bázis Harcihelikopter Zászlóalj parancsnok, rolko.zoltan@hm.gov.hu; rolko.zoltan@gmail.com.

² Lektorálta: Dr. habil. Krajnc Zoltán mk. alezredes, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Katonai Vezetőképző Intézet, oktatási igazgató-helyettes, krajnc.zoltan@uni-nke.hu

³ Harci támogató műveletek: Combat Support Operations – a továbbiakban CS.

⁴ Harci kiszolgáló támogató műveletek: Combat Service Support Operations – a továbbiakban CSS.

alegység hadrafoghatóságának szintjét és minőségét.

A dokumentumrendszerből számos elem rendelkezésre áll a Magyar Honvédség szabályzatrendszerében, azonban hiányzik egy olyan szegmens, mely a helikopter alegységek hadrafoghatóságának eléréséhez, megtartásához, valamint értékeléséhez szükséges követelményeket, módszereket és eljárásokat határozná meg. E kulcsdokumentum a Helikopter Alegységek Harctevékenységre Történő Felkészítésének Terve⁵ nevet viselhetné.

A felkészítési tervnek olyan alapvető kiképzési forrásdokumentumnak kell lennie, hogy minden kiképzésért felelős vezetőnek szilárd alapot biztosítson hadrafoghatóság eléréséhez. Tartalmaznia kell az egyéni, törzs és kötelék feladatokat, melyekre való felkészítés kritikus fontosságú a harctéren történő sikeres és biztonságos működés érdekében. Meg kell felelnie ugyanakkor a Magyar Honvédség doktrínaiban meghatározott elveknek, a harcszabályzatokban meghatározott eljárásoknak, valamint a műveleti követelményeknek.

ALEGYSÉG KIKÉPZÉS

A felkészülési tervben körül kell határolni a helikopter alegység alaprendeltetésből fakadó feladatait, mint egy kiképzési célkitűzést. Meg kell határozni az alaprendeltetésű feladatok végrehajtásához szükséges kulcsfontosságú készségeket, szakfeladatokat.

A feladatok meghatározását követően ki kell alakítani az általános, szakirányú, és törzs eljárásokat, melyek részfeladatként meghatározzák az egyes területek sikerét. Ezeknek az eljárásoknak alapvetően szerepelniük kell az alegység Állandó Működési Eljárásaiban⁶. A felkészülési tervnek komoly szerepet kapnia az alegység SOP fejlesztésében, hiszen mintegy tesztként szolgál az adott eljárás hatékonyságának és biztonságosságának elérése, és értékelése területén.

A felkészülési tervnek ezenfelül olyan irányelveket kell biztosítania, melyek elősegítik a fenti feladatokra történő célirányos kiképzést. Az felkészülés terv tartalmának részleteit a következő tényezők határozzák meg:

- az alegység alaprendeltetésből adódó feladatai;
- az előljáró által meghatározott kiképzési irányelvek és útmutatások;
- a támogatott szárazföldi alegységek feladatai, alkalmazási elvei, eljárásai;
- az alegység hazai és várható műveleti alkalmazási területeinek földrajzi tulajdonságai;
- a kiképzésre fordítható anyagi források, valamint a rendelkezésre álló idő.

Kiképzési irányelvek

A kiképzés az a folyamat, amely egybeolvasztja az emberi és anyagi forrásokat abba a képességsomagba, amely a Magyar Honvédség számára szükséges a kijelölt stratégiai célok teljesítéséhez.

Összhaderőnemi jelleg

⁵ Helikopter Alegység Harctevékenységre Történő Felkészítésének Terve – a továbbiakban felkészítési terv.

⁶ Állandó Működési Eljárások – Standing Operating Procedures; a továbbiakban SOP.

A helikopter alegységek kiképzését – mint támogató elem – az összhaderőnemi kötelék részeként kell végrehajtani. A kiképzésnek a támogatott szárazföldi erőkkel összehangolva kell végrehajtásra kerülnie annak érdekében, hogy az együttes alkalmazás esetén ne legyen szükséges hosszú összekovácsolási időszakon átesni, ezzel lényegesen lerövidítve a reakálási időt. Amennyiben a kiképzés közösen kerül végrehajtásra, idejekorán napvilágra kerülhetnek azok a műveleti, kommunikációs, valamint logisztikai problémák, melyek alkalmazás esetén megnehezítik, vagy lehetetlenné teszik az előjáró által meghatározott feladatok végrehajtását.

A közös kiképzés végrehajtása érdekében a támogatott és a támogató elemeknek össze kell hangolniuk a kiképzési stratégiájukat, rendelkezésre álló erőforrásokat, eszközrendszerüket, eljárásaikat, valamint a tervezési szempontokat.

Harcra történő kiképzés

A harcra történő kiképzési koncepció szerint a helikopter alegységeket békeidőben is a várható harci feladatokra kell felkészíteni, még abban az esetben is, ha alaprendeltetésből fakadó feladatainak jelentős része békeidőben kerül végrehajtásra. E koncepció szerint a támogató és a támogatott alegységek kiképzését azokra a feladatokra, valamint olyan körülmények között kell végrehajtani, melyekkel az állomány az országvédelemben, valamint műveleti feladatok esetén szembekerül.

A harcra történő kiképzés a teljes kiképzési rendszer csúcsa, és egyben legfontosabb eleme. Alapvető fontosságú a műveleti tapasztalatok feldolgozása és beépítése a kiképzésbe, ezáltal a lehető legváltozatosabb körülményeket kell teremteni, melyek befolyásolhatják az adott feladat végrehajtását.

A harcra történő kiképzés végrehajtásával csökkenthető a műveleti területen, valós körülmények közötti kiképzés mennyisége, amely jelentős veszéllyel jár, ugyanakkor nagy logisztikai megterhelést jelenthet.

A jelentős eljárásbeli valamint logisztikai elemek mellett figyelembe kell venni az emberi tényezőket is. A kitelepülésekkel járó harci kiképzés során az állomány ízelítőt kaphat az elszigeteltség érzéséből és a folyamatos igénybevétel okozta stresszből.

Doktrínák harcszabályzatok, kiképzési utasítások

A kiképzést a doktrínákban, valamint a harcszabályzatokban szereplő elvek és eljárások alkalmazására kell tervezni. A szárazföldi műveleti doktrínának, valamint a támogató elemek doktrínáinak meg kell határozni és egységesítenie kell a közös eljárásokat és módszereket, melyek alapján a parancsnokok képessé válhatnak a helyzet megváltozásaihoz való gyors alkalmazkodásra. A helikopter alegységek parancsnokainak és törzseinek ismerniük kell a támogatott szárazföldi alegységek harceljárásait, harcászati fogásait, logisztikai, és adminisztratív módszereit, annak érdekében, hogy kialakíthassák a leghatékonyabb támogatás rendjét, valamint az annak végrehajtásához szükséges kiképzést.

Teljesítmény orientált kiképzés

A kiképzés egyik alapvető célja, hogy az adott feladatot az állomány készségszinten legyen képes végrehajtani. Ennek érdekében viszont elengedhetetlen a magas szintű jártasság fenn-

tartásához szükséges feladatok rendszeres gyakorlása. A kiképzési stratégia alapvetően fontos célja ezért a rendelkezésre álló erőforrásoknak optimalizálása a szükséges gyakorlások végrehajtásához.

Kihívások a kiképzésben

A kemény, valóság-hű, a testet és szellemet igénybevevő kiképzés egyaránt ösztönzi a katonákat és a vezetőket. A készségek fejlesztése építi az önbizalmat és a képességeket. A kihívások vezetnek el az egyszerű pilótától a magabiztos, profi szakemberekig. A kihívásoknak való folyamatos megfelelés fejleszti a kreativitást, így csökken az esélye annak, hogy váratlan helyzetbe kerülve az állomány leblokkoljon, így veszélyeztetve a harc feladat végrehajtását.

A parancsnok, mint elsődleges kiképző

A sikeres kiképzés egyik kulcsa a hozzáértő, gyakorlott vezetés valamennyi előjárói szinten, parancsnok, akik megértik a kiképzés folyamatát és azok egyedi felelősségeit, valamint olyan szervezetek, melyeknek rendelkezésre állnak kiképzéshez szükséges források.

A parancsnokoknak a követelményeket személyesen és hozzáértően kell felállítaniuk, úgy a repülő kiképzésben, mint a törzs és biztosító állomány felkészítésekor. Meg kell tervezniük és biztosítaniuk kell a helikopter alegység kiképzéséhez szükséges útmutatásokat és forrásokat. A parancsnokok részére a legnehezebb kiképzési kihívás a hatékony törzs kiképzése, amely mestéri szinten ismeri és hajtja végre feladatait.

A helikopter alegységek parancsnokai alapesetben a számukra kijelölt helikopterből vezetik egységüket és harcolnak, emiatt a legmagasabb szintű szakértelmet kell elérniük. Felelősségük a beosztott századok, rajok kiképzésére és értékelésére is kiterjed.

Kiképzési stratégia kidolgozása

A kiképzési stratégia kidolgozása az alegységparancsnok felelőssége ugyan, azonban a folyamat során jelentős segítséget igényel a különböző előjárói szinteken belüli számos szakterületről, ezzel biztosítja a helikopter alegység kiképzésének maximális hatásfokát a rendelkezésre álló források keretein belül. A kidolgozás során figyelembe kell venni a légierős és a szárazföldi kiképzési szabályzatoknak az alegység állományára vonatkozó követelményeit, valamint a források optimális felhasználásának módszereit.

Repülő kiképzés

A repülő kiképzés tervezése során a helikopter alegység alaprendeltetésű feladataiból, a hajózási állomány kiképzettségi szintjéből, a rendelkezésre álló erőforrásokból, valamint a rendelkezésre álló időből kell kiindulni. Tervezése során törekedni kell az egyre komplexebb kötelékfeladatok tervezésére, megfelelő harcászati háttérrel, mely illeszkedik az országvédelmi, a békeidős, valamint a műveleti környezetben várható körülményekhez.

A repülő kiképzés tervezése során figyelembe kell venni a következőket:

- illeszkedjen meglévő doktrínákhoz, harcsszabályzatokhoz;
- a harcra történő kiképzési koncepciót kövesse;
- ölelje fel az alegység alaprendeltetésű feladatainak teljes skáláját;

- vegye számításba a támogatott alegységek igényeit;
- összhaderőnemi jellegű legyen;
- a profizmusra helyezze a hangsúlyt;
- tartalmazzon minél több harcászati elemet.

A repülőképzés egyik legfontosabb tulajdonsága a kiegyensúlyozottság. A kiegyensúlyozott kiképzés tervezésekor az alegység állományának egyéni kiképzettségi szintjéből kell kiindulni. A következő lépcsőfok a géppárok és a rajok állományával szembeni kötelék kiképzési követelmények kidolgozása, mivel ezeknek a harcászati egységek tevékenysége alapján mérhető le az egész alegység kiképzésének minősége. A kiegyensúlyozott repülőképzés figyelembe veszi a jártasság fenntartásához szükséges repülés időket, illetve feladatokat, valamint az egyénnek, vagy köteléknek a következő kiképzési szintre, vagy feladatra való készenlétét is. A túl nagy tempójú kiképzés a repülésbiztonsági aggályok mellett komoly hatékonyság csökkenést von maga után.

Az alegységparancsnok kiképzési stratégiája

Az alegységparancsnoknak erőfeszítéseit arra kell irányítani, hogy az alegység egészének, vagy részeinek kitelepítése után, azok sikeresen és biztonságosan képesek legyenek végrehajtani harcfeladataikat bármilyen körülmények között, világszerte.

A kiképzésnek fokozatosnak kell lennie, az egyszerűtől a bonyolult felé haladva, kihasználva a virtuális, a valós, valamint a kombinált kiképzési lehetőségeket.

A stratégiának illeszkednie kell az alegység felépítéséhez, felölelve a törzsek felkészítésén, a biztosító kiszolgáló elemek feladat-központú felkészítésén keresztül a hajózó parancsnoki állomány kiképzéséig.

Az alegységparancsoknak kiemelt figyelmet kell fordítani a kiképzés-erőforrás viszony megfelelő optimalizálására, elkerülve ezzel pazarlást, de megtalálva az egyensúlyt e biztonság és a hatékonyság között.

A stratégia alapjául az alegység alaprendeltetésből fakadó feladatainak listáját kell tekinteni. Amennyiben ezek a feladatok egyszer meghatározásra kerültek, általában ritkán kell rajtuk változtatni, kivéve a teljes szervezeti átalakítás, vagy a technikai eszközök cseréje, jellegének megváltozása eseteit. Kerülni kell azonban a feladatok közötti prioritizálást, az alaprendeltetésű feladatok mindegyike egyenlő fontossággal bír. A alaprendeltetésből fakadó feladatok listája jelöli ki a kiképzés spektrumát szélességben, a rendelkezésre álló erőforrások pedig a kiképzés mélységét határozzák meg.

A kiképzés egységessége

Ahol a helikopter alegység jellegéből fakadó lehetőségek megengedik, törekedni kell a támogatott szárazföldi alegységek kiképzéséhez történő közeledésre, az eljárások összehangolására. Az egyéni katonai készségekkel minden alegység állományának egyformán rendelkeznie kell, a szakkiképzés során pedig meg kell határozni az együttműködésnek a szintjeit, mellyel az adott szakterületeknek rendelkezniük kell.

Az egységesítést a legmagasabb műveleti szinten kell megkezdeni, és az egyéni készségek

szintjéig erősíteni kell.

A kiképzés minőségének fenntartása

Az alaprendeltetésből fakadó feladatok végrehajtásához szükséges kiképzési szint elérése után kiemelt figyelmet kell fordítani a szükséges megszerzett jártasságok fenntartására, a megfelelő kiképzési feladatok, gyakorlatok meghatározott számú, és időközű ismétlésével. A helikopter alegységnek az alapfeladatai végrehajtására folyamatosan készen kell állnia, ezért nem helyes az a szemlélet, hogy az adott feladat végrehajtása előtt a kijelölt személyzetek részére kiegészítő gyakorlatok kerüljenek elrendelésre, míg a többi időben az adott kiképzési ág elhanyagolásra kerül. E módszer veszélye a túlzott tempó miatti kapkodás, ami komoly repülésbiztonsági kockázattal jár. Az alegységparancsnok felelőssége ezen a téren az, hogy időben jelentse a források elégtelenségét az alapfeladatokhoz szükséges kiképzés végrehajtásához. A jelentés vételkor az előljárónak növelnie kell az erőforrásokat, vagy korlátoznia kell az alapfeladatokat.

A kiképzés elektronikus segédeszközei a szimulátorok

Szimulátorok nélkül lehetetlen a kor követelményinek megfelelő színvonalú helikopter alegységet megfelelő kiképzésben részesíteni, és a jártasságot fenntartani. A valós körülmények közötti kiképzésnek egyre gyakrabban vannak anyagi akadályai, ami a realisztikus kiképzési koncepciót komolyan aláássák. A szimulátorok kivételesen nagy és költséghatékony segítséget nyújtanak a kiképzéshez, az alap repüléstechnikai, üzemeltetési képzéstől a kötelék harcászati feladatokon át, a törzsek felkészítéséig.

A kiképzési stratégiák kialakításkor komolyan figyelembe kell venni a szimulátorok minél szélesebb körű alkalmazását.

A HARCIELIKOPTER ALEGYSÉG ALAPFELADATAIHOZ SZÜKSÉGES KÉPESSÉGEK

A helikopter alegységek alapfeladatainak eléréséhez számtalan olyan részfeladatot kell megoldani, melyek nélkülözhetetlenek a harcparancsban szereplő feladatot lehetetlen végrehajtani. A harc feladat sikerének kulcsa a részfeladatok végrehajtásnak sikerén múlik. E részfeladatok felölelik az alegység teljes személyi állományának tevékenységét a harcoló erőktől kezdve a CS és a CSS feladatok teljes skálájáig. A helikopter alegység felkészítési tervének minden részfeladatra ki kell terjednie, mert kizárólag így érhető el a harc feladat sikeres és biztonságos végrehajtása.

A következőkben áttekintjük egy harcihelikopter alegység klasszikus alaprendeltetéséhez szükséges részfeladatait.

A harcihelikopter alegység klasszikus alaprendeltetésű feladatai

Az alábbi felsorolás nem tartalmazza egy Mi-24 harcihelikopterrel felszerelt alegység speciális feladatait – például kutató-mentő, vagy légiszállítási feladatok – csupán a tipikus alapfeladatokra tér ki, függetlenül attól, hogy e feladatokat milyen alárendeltségi viszonyok között,

vagy kinek az érdekében hajtja végre a kötelék⁷:

- támadó műveletek végrehajtása;
- felderítő műveletek végrehajtása;
- fedező-biztosító műveletek végrehajtása;
- béketámogató műveletek végrehajtása;
- harci támogató, és harci kiszolgáló támogató műveletek végrehajtása, az alegység érdekében.

Az egyes alapfeladatokhoz szükséges tevékenységek azonosítása és az azokra történő felkészülés mikéntjének kidolgozása kritikus szempont a műveletek sikere és az erők védelme szempontjából.

A támadó műveletek végrehajtásához szükséges feladatok:

- tevékenység ellenséges légitámadás esetén;
- előre tervezett támadás végrehajtása;
- késleltetés támogatása;
- harcászati átrepülés végrehajtása;
- tevékenység várakozási körletekben;
- leshelyről végrehajtott támadó műveletek végrehajtása;
- fedező-biztosító erők részeként végrehajtott műveletek;
- harctevékenység átadás/átvétele, visszatérés a bázisra;
- tevékenység ellenséggel való találkozás esetén;
- támadás végrehajtása menetből;
- előrevonás végrehajtása.

A felderítő műveletek végrehajtásához szükséges feladatok:

- tevékenység ellenséges légitámadás esetén;
- mögöttes területek megfigyelésének és felderítésének végrehajtása;
- harcászati átrepülés végrehajtása;
- tevékenység várakozási körletekben;
- harctevékenység átadás/átvétele, visszatérés a bázisra;
- terület-felderítés végrehajtása;
- zónafelderítés végrehajtása;
- - útvonal-felderítés végrehajtása;
- tevékenység ellenséggel való találkozás esetén;
- támadás végrehajtása menetből;
- előrevonás végrehajtása.

A fedező-biztosító műveletek végrehajtásához szükséges feladatok:

- tevékenység ellenséges légitámadás esetén;
- előre tervezett támadás végrehajtása;

⁷ például a közvetlen légitámogatás (CAS), vagy tűztámogatás ebben az esetben egyaránt támadó műveletnek minősül.

- késleltetés támogatása;
- harcászati átrepülés végrehajtása;
- tevékenység várakozási körletekben;
- megfigyelő műveletek végrehajtása;
- fedező erők részeként végrehajtott feladatok;
- biztosító erők részeként végrehajtott feladatok;
- harctevékenység átadás/átvétele, visszatérés a bázisra;
- tevékenység ellenséggel való találkozás esetén;
- támadás végrehajtása menetből;
- légimozgékonyaságú műveletek biztosítása;
- előrevonás végrehajtása.

A béketámogató műveletek végrehajtásához szükséges feladatok:

- nem harcolókkal szembeni bánásmód;
- béketámogató műveletek tervezési szempontjainak meghatározása;
- CIMIC műveletek végrehajtása;
- a műveletek lakosságra gyakorolt zavaró hatásainak mérséklése;
- környezetvédelmi segítségnyújtás biztosítása;
- humanitárius segítségnyújtás biztosítása;
- területbiztosítási műveletek végrehajtása;
- tevékenységek megszervezése az előretolt műveleti bázis⁸ területén;
- polgári rendzavarások megfékezése;
- erődemonstráció végrehajtása;
- médiaterv kidolgozása;
- közvetítés és tárgyalás végrehajtása;
- őr és biztosító erők alkalmazása;
- harcászati átrepülés végrehajtása
- harctevékenység átadás/átvétele, visszatérés a bázisra.

CS és CSS műveletek végrehajtása az alegység érdekében:

- ABV védelmi tevékenységek összehangolása;
- kitelepülést megelőző tevékenységek összehangolása;
- törzs irányítása;
- hadműveleti biztosítási eljárások alkalmazása;
- helikopterek túlélésére szolgáló eljárások integrálása;
- tűztámogatás koordinálása;
- adminisztrációs és logisztikai műveleti központ felállítása/fenntartása;
- elkülönített személyekkel kapcsolatos adatbázis fenntartása;
- lefoglalt anyagok és iratok feldolgozása;
- S-1:

⁸ Előretolt műveleti bázis

- gazdálkodás az élőerővel;
- személyi utánpótlási műveletek végrehajtása;
- veszteségek jelentése;
- egyéb személyügyi/igazgatási szolgálatok;
- ideiglenes EPW gyűjtőpontok felállítása, biztosításának irányítása;
- S-2:
 - információk bedolgozása a felderítő információs hálózatba;
 - hadifoglyokkal való bánásmód;
- S-3:
 - harcászati műveleti központ (TOC) felállítása/fenntartása;
 - harcászati műveletek tervezése, összehangolása és irányítása;
 - a zászlóalj/század műveleteinek integrálása a légtér-felhasználási tervbe;
 - összekötő műveletek végrehajtása;
 - felkészülés városi körülmények közötti feladatok végrehajtására;
- S-4
 - utánpótlási anyagok és eszközök igénylésének, beszerzésének és elosztásának összehangolása;
 - a parancsnok tájékoztatása az eszközök készenléti állapotáról;
 - a külső szállítóeszközök állomány, utánpótlási anyagok és eszközök mozgására irányuló használatának megtervezése és összehangolása;
 - egyéb logisztikai irányú szolgálatok összehangolása/biztosítása;
- harcbevétési terepszakaszok megtervezése;
- harctéri menet, átrepülés megtervezése és megszervezése;
- tevékenység ABV támadás esetén;
- gyülekezési körlet elfoglalása;
- a gyülekezési körlet biztosítása és védelme;
- kényszerszállt személyzetek kiemelésére irányuló műveletek;
- tevékenység ABV szennyezett területen;
- gépjárművek és eszközök álcázása;
- ellenséges légvédelmi tüzéség elleni tevékenység;
- életbe léptetett légtérhasználati rendszabályok betartása;
- áthaladás ABV szennyezett területen;
- harcászati mentesítés végrehajtása;
- teljes mentesítés végrehajtása;
- az alegység felkészítése kitelepülésre;
- tábori egészségügyi ellátás végrehajtása;
- harcászati átrepülések végrehajtása;
- saját erők nem szándékolt megsemmisítése elleni óvintézkedések végrehajtása;
- információk jelentése;
- aktív/passzív légvédelmi eljárások alkalmazása;
- alegységszintű utánpótlási műveletek összehangolása;
- egyéni védőeszközök cseréjének végrehajtása;

- karbantartó és műhelycsoportok tevékenységének irányítása;
- helikopterek rendszereinek javítása és ellenőrzése
- repülőeszközök kárfelmérése, javítása, műszaki mentése;
- ideiglenes gyülekezési körlet elhagyása;
- peremvonal átrepülési eljárásainak kidolgozása, összehangolása;
- sebesültek evakuálása;
- sebesültektől és tanúktól érkező jelentések továbbítása;
- helikopterek üzemeltetése;
- előretolt utántöltő és újrafegyverző ponton⁹ végrehajtott műveletek;
- utánszállítás biztosítása az alárendeltek részére;
- gépjárművek műszaki mentése;
- híradó összeköttetések kialakítása;
- harcászati információs rendszerek megtervezése, üzemeltetése;
- élelmezési, egészségügyi és tábori lelkeszi szolgálat biztosítása;
- egészségügyi támogató tevékenységek végrehajtása;
- alegységszintű karbantartási feladatok elvégzése.

A fenti felsorolásból látszik, hogy az alaprendeltetés végrehajtásához számos részfeladat szükséges, amelyhez meg kell teremteni – a szervezeti és erőforrásbeli támogatás mellett – azt a kiképzési alapot.

ÖSSZEGZÉS

A helikopter alegységek harcfeladataira – alaprendeltetésre – történő felkészítésének tartalmaznia kell számos olyan elemet, melyeket csak egyes kitelepülések során a megerősítésként átalárendelt alegységek segítségével révén volt képes végrehajtani. E részfeladatokra történő felkészülés nélkül – melyhez egységes követelmény, eljárások és értékelési rendszer szükséges – a helikopter alegységek képtelenek alaprendeltetésüknek megfelelni, még akkor is, ha egyébként a repülésekre vonatkozó feladataikat oly kiválóan hajtják is végre.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- [1] Re-390 A Mi-24D típusú harcihelikopter harc kiképzési szakutasítása (HHKU-77). Honvédelmi Minisztérium, Budapest 1977;
- [2] FM 3-04.126 Attack Reconnaissance Helicopter Operations. Department of the Army, Washington DC, 16 February 2007;
- [3] ARTEP 1-112 MTP For The Attack Helicopter Battalion. Headquarters Department Of The Army, Washington DC, 18 April 2002.

⁹ Előretolt utántöltő és újrafegyverző pont: Forward Arming and Refueling Point – a továbbiakban FARP.